

INFÖR ANSÖKAN OM MUNTligt PROV ELLER FÖRLÄNGD PROVTID VID KUNSKAPSPROV

RIKTLINJER TILL DIG SOM ÄR INTYGSGIVARE

Syftet med intyget är att det ska ge underlag för beslut om en person ska ha rätt till ett muntligt prov på grund av påtagliga lässvårigheter eller prov med förlängd provtid på grund av lässvårigheter. Det gäller att bedöma om ett muntligt prov eller prov med förlängd tid skulle öka läsförståelsen.

Det är önskvärt att man i utredningen använder normerade test som passar med tanke på sökandens ålder, vilket inte alltid är möjligt. Men det är ändå viktigt att vedertagna testprocedurer används för att komma åt de olika delfunktioner som ingår i bedömningen och att tillvägagångssättet nogga beskrivs. Ett godtagbart intyg ska grundas på en noggrann utredning av sådana funktioner som är direkt relevanta för genomförandet av kunskapsprovet, nämligen **ordavkodning** och **läshastighet**.

Ordavkodning avser snabb och säker identifiering av skrivna ord. Den bakomliggande orsaken till bristfällig ordavkodning är ofta fonologiska svårigheter, något som också är ett typiskt kännetecken på dyslexi. Den fonologiska förmågan kan enklast prövas med ett ordkedjetest.

Läshastighet prövas enklast genom att individen tyst får läsa en medelsvår text, omfattande förkunskaper ska inte förutsättas. Tiden för genomläsningen noteras och ligger till grund för en bedömning av läshastigheten uttryckt i genomsnittligt antal ord/minut.

HUR UNDERLÄTTAR VI PÅ TRAFIKVERKET FÖR DIG MED LÄSSVÅRIGHETER?

· **Ljudstöd, så att du kan lyssna på provet**

Kunskapsprov på svenska för alla körkortsbehörigheter och traktorprov finns med ljud, så att du även kan lyssna på provet. Du behöver inte göra någon ansökan för att få tillgång till ljudstödet. Du som genomför kunskapsprov på annat språk har även möjlighet att få ljudstöd på svenska vid provtillfället.

· **Förlängd provtid, så att du ska hinna**

Om du har lässvårigheter kan du beviljas förlängd provtid på svenska för alla körkortsbehörigheter och traktorkort. För behörighet B kan förlängd provtid beviljas även på de språk som provet finns översatt till. Du har även tillgång till ljudstöd vid förlängd provtid på svenska.

· **Muntligt prov**

Muntligt prov är anpassat för personer med påtagliga lässvårigheter (t.ex. dyslexi). Det innebär bland annat att det inte finns svarsalternativ, utan du får själv berätta vad som gäller utifrån en fråga eller bild

o **på svenska**

Muntliga prov på svenska kan beviljas för alla körkortsbehörigheter och traktorprov.

o **på annat språk**

Muntligt prov på annat språk kan beviljas för körkortsbehörigheterna AM, A1, A, B, BE och för traktorprov (*Detta prov ska inte förväxlas med ett tolkprov som är till för dig som inte kan läsa eller förstå det svenska språket*).

· **Tolkprov**

Har du behov av ett översatt kunskapsprov på grund av att du inte behärskar svenska språket och provet inte finns översatt till ditt språk? Då kan du ansöka om tolkprov. Ansökan görs på en annan blankett (nr 97 496).

Någon ska intyga att du har lässvårigheter

Intygsgivaren ska ha god kompetens inom området läs- och skrivsvårigheter för att vara behörig som intygsgivare. Exempel på lämpliga intygsgivare är speciallärare eller specialpedagog inom gymnasieskolan, personal på vissa trafikskolor eller annan specialist inom området.

Ansökans omfattning

Ansökan ska omfatta självvärdering, resultat från läshastighets- och ordavkodningstest samt en sammanfattande bedömning. Det ska också finnas en motivering till varför sökanden inte kan genomföra kunskapsprovet skriftligt inom ordinarie tid och varför provet ska genomföras med förlängd provtid eller som muntligt prov.

Exempel på testmaterial som kan användas:

- Självvärderingsformulär: Hogrefe Psykologiförlaget AB Duvan svarshäfte, självvärdering från Trafikverket eller liknade.
- Ordavkodningstest: Hogrefe Psykologiförlaget AB, Läskedjor eller liknade.
- Läshastighetstest: Hogrefe Psykologiförlaget AB, DLS läshastighet eller liknade.

Beslut

Om din ansökan beviljas, kommer du att få ett skriftligt beslut. Medgivandet kommer att tidsbegränsas.

Om din ansökan avslås, har du rätt att överklaga beslutet. Information om hur du i så fall ska gå till väga bifogas beslutet.

Vart ska du skicka din ansökan?

Din ansökan skickar du till:

Trafikverket
Ärendemottagning
Provstöd
Box 810
781 28 Borlänge

ANSÖKAN OM FÖRLÄNGD PROVTID ELLER MUNTligt KUNSKAPSPROV

Härmed ansöker jag om att få genomföra kunskapsprov: (markera endast ett alternativ)

☐ med förlängd provtid (ljudstöd se bifogad info)
☐ muntligt på svenska ☐ muntligt på annat språk än svenska

Uppgifter om sökanden

Efternamn, alla förnamn (stryk under tilltalsnamnet)		Personnummer eller samordningsnummer
Postadress		Söker för behörighet
Postnummer	Ort	Telefon dagtid
Språk (fylls i vid lässvårigheter på annat språk än svenska)		Mobiltelefon
Namnteckning		Ansökningsdatum

Uppgifter om intygsgivaren

Efternamn, förnamn	Befattning
E-post	Telefon dagtid
Ort	Mobiltelefon

Ordavkodning

Test som har använts	Resultat från test (stanine)
Kommentarer	

Läshastighetstest

Test som har använts	Resultat från test (stanine)
Kommentarer	

Sammanfattande bedömning. Det är viktigt att intygsgivaren beskriver det som kan vara av betydelse för provets genomförande så att provförrättaren får en bra uppfattning om den sökandes speciella behov och därigenom kunna ge bästa möjliga förutsättningar. Fråga 1-4 ska alltid besvaras.

1. Varför är det angeläget att sökanden får genomföra prov med förlängd provtid eller muntligt prov
2. Har sökanden haft speciella anpassningar vid andra provsituationer? I så fall vilka?
3. Under vilka förutsättningar presterar sökanden bäst?
4. Vilka eventuella utredningar har utförts tidigare? Vilka resultat gav de i så fall?
5. Övriga upplysningar

Bilagor

- självvärdering (vid ansökan om muntligt prov)
- bifogar tidigare genomförd utredning
- bifogar tidigare genomfört test
- sökanden är eller har varit inskriven på särskola. Om denna ruta är markerad, behöver inte ordavkodning- eller läshastighetstest bifogas

Härmed intygas att sökanden har behov av att genomföra kunskapsprovet enligt ikryssat alternativ

Intygsgivarens namnteckning	Datum
-----------------------------	-------

Självvärdering - bilaga till ansökan om muntligt prov

De svårigheter som hänger samman med läs- och skrivsvårigheter kan göras tydliga med hjälp av att svara på några frågor. Här följer frågor som kan hjälpa till att tydliggöra detta. Självvärderingen besvaras tillsammans med intygsgivare/lärare.

	Ja	Ibland	Nej				
1. Har du svårt att hinna läsa textremsan på TV?	☐	☐	☐				
2. Har du svårt att stava?	☐	☐	☐				
3. Läser du bara om du måste?	☐	☐	☐				
4. Tycker du att det är svårt att komma ihåg nya ord som är långa och krångliga?	☐	☐	☐				
5. Har du lätt för att komma ihåg namn?	☐	☐	☐				
6. Har du lätt för att komma ihåg telefonnummer, pin-koder eller liknade?	☐	☐	☐				
7. Har du lätt för att använda alfabetet så att du snabbt hittar i lexikon, telefonkataloger, etc?	☐	☐	☐				
8. Tappar du bort småord eller ändelser när du läser eller skriver?	☐	☐	☐				
9. Har du svårt att uppfatta och upprepa långa ord?	☐	☐	☐				
10. Uttalar du en del ord fel eller otydligt?	☐	☐	☐				
11. Följer du textraden med fingret/läslinjal när du läser?	☐	☐	☐				
12. Förstår du bättre när du får en text uppläst för dig än om du läser själv?	☐	☐	☐				
13. Har du svårt att förstå ett enkelt skrivet meddelande när du måste svara snabbt?	☐	☐	☐				
14. Blir du trött av att läsa?	☐	☐	☐				
15. Blir du störd av ljud eller annat som händer runt omkring dig när du läser?	☐	☐	☐				
16. Har du svårt att förstå det du läser?	☐	☐	☐				
17. Har du svårt att komma ihåg den text du just har läst?	☐	☐	☐				
18. Har du svårt att snabbt hitta ord på något du vill beskriva?	☐	☐	☐				
19. Har du svårt för att läsa ett telefonnummer, gå över golvet och sedan slå numret ur minnet?	☐	☐	☐				
20. Vilken grad av lässvårigheter anser du att du har? (gradera ditt svar mellan 1-7, 1=lätta 7=svåra)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Uppgifter om sökanden och intygsgivaren

Sökandens namn	Personnummer
Intygsgivarens namn	Datum